

Tietoa tulkkaukspalveluista potilaalle

Laki potilaan asemasta ja oikeuksista velvoittaa henkilökuntaa huomioimaan hoitotilanteissa potilaan äidinkielen ja kulttuurin. Jos sairaalan henkilökunta ei osaa käyttämäsi kieltä eikä henkilökunnalle ja sinulle löydy yhteistä asiointikieltä tai sinä et aisti- tai puhevamman vuoksi tule ymmärretyksi, hankkii henkilökunta sinulle tulkin mahdollisuuksien mukaan.

Jotta hoitopaikassa kyetään vastaamaan tulkkaukspalvelun järjestämisvelvollisuuteen, tulee hoitoyksikössämme olla tieto tulkkaustarpeestasi. Sairaalassa kirjaamme potilaan asiointikielen ja mahdollisen tulkin tarpeen potilasasiakirjatietojen henkilötietoihin sen tullessa ilmi. Tämän vuoksi on tärkeää, että

- lääkärin laatiessa sinulle lähetettää erikoissairaanhoidon, pyydät häntä merkitsemään mahdollisen tulkkaustarpeesi läheteeseen
- hoitoon tullessasi pyydät henkilökuntaa tarkistamaan, onko tulkkaustarpeesi kirjattu potilastietoihisi.

Jos tulkin tarpeesi on etukäteen hoitopaikan tiedossa, on sinulle ajanvarauskirjeessä ilmoitettu tulkin varaaminen. Kuulovammaisille potilaille ilmoitetaan ajanvarauskirjeessä myös tulkin tapaamispaikka ja -aika. Jos et jostain syystä tarvitsekaan tätä varaamaamme tulkkiä, on tärkeää, että ilmoitat siitä ajanvarauskirjeessä olevaan puhelinnumeroon voidaksemme perua tulkkipalvelun.

Kun saavut hoitoon päivystyksellisesti tai tulkin tarve ei muuten ole hoitopaikassa tiedossa, tilaa henkilökunta tulkin ohjeistuksensa mukaisesti. Läsnäolotulkkauksen sijasta voidaan käyttää etätulkkausta (puhelin/video). Tulkkaukspalvelut ovat tarjolla ympärivuorokauden.

Tulkki ja hänen roolinsa

Tulkilla on salassapitovelvollisuus, ja hän ilmoittaa tarvittaessa jääviydestään. Tulkki ei toimi tulkattavien avustajana, asiamiehenä eikä toimeksiantonsa aikana hoida muita kuin tulkkaustehtäviä. Tulkki ei anna tulkattaville neuvoja tai ohjausta asian hoitamisessa ennen tulkkausta, sen aikana tai sen jälkeen, eikä ota yhteyttä tulkattavaan ennen tai jälkeen tulkkauksen. (Asioimistulkin ammattisäännöstö.) Potilaan omaiset voivat toimia tulkkeina ainoastaan hätätilanteissa kunnes saadaan ammattitulkki paikalle.

Puhutut tulkkauk kielet

albania	espanja	kinjaruanda	ranska	turkki
amhara	feili	kroaatti	romania	turkmeeni (Irakin)
arabia	hawrami	kurmandzi	ruotsi	uiguuri
assyria	hindi	liettua	somali	urgu-punjabi
azeri (Iranin)	hollanti	nepali	saksa	unkari
badini	inarinsaame	oromo	serbokroatia	uzbekki

bengali	italia	pastu	slovakki	venäjä
bosnia	japani	persia	sorani	vietnam
bulgaria	karen	pohjoissaame	swahili	viro
burma	kayah	portugali	thai	
dari	kiina	punjabi	tigrinja	
englanti	kikuju	puola	tsekki	

Vammaisten henkilöiden tulkkau palvelu

Oikeus tulkkau palveluun on henkilöillä, joilla on kuulonäkövamma, kuulovamma tai puhevamma ja jotka vammansa vuoksi tarvitsevat tulkkau sta. Asiointitarpeen lähtiessä viranomaisen taholta, on viranomaisen järjestettävä asian tulkitseminen ja kääntäminen henkilölle, joka sitä tarvitsee.

Kuulovammaisten tulkkau kielenä on lähtökohtaisesti suomen kieli riippumatta tulkkau menetelmästä. Mahdollisuuksien mukaan pyritään tarvittaessa järjestämään kuulovammaisten tulkkau palveluja myös muilla kuin suomen kielellä. Kuulovammaisen potilaan on varsinaisen tulkkau tarpeen lisäksi tärkeä ilmoittaa myös millaista tulkkau menetelmää hän tarvitsee.

Kuulovammaisten tulkkau menetelmät

Viittomakieli	Viitottu puhe	Kirjoitustulkkau	Taktiilitulkkau
Itsenäinen kieli, jossa viesti ilmaistaan käyttämällä käsien ja kehon liikkeitä sekä ilmeillä. Eri maiden viittomakielet eroavat toisistaan viittomiltaan ja kieliopiltaan. Usein syntymästään saakka kuuron/vaikeasti kuulovammaisen äidinkieli.	Viittomakielen viittomia viitotaan puhutun kielen sanajärjestyksen mukaisesti.	Tulkkau menetelmä, jossa tulkki kirjoittaa kuulemansa tietokoneelle. Asiakas voi lukea kirjoitetun informaation suoraan tietokoneen näytöltä.	Tulkkau menetelmä, jossa tulkki tulkkau viittomakieltä tai viitottua puhetta kuulonäkövammaiselle asiakkaalle kädestä käteen.
	Tavallisimmin myöhemmin elämänsä aikana kuuroutuneiden tai vaikeasti kuulovammaisten henkilöiden käyttämät kieliä. Henkilö saattaa kommunikoida puheella, mutta tarvitsee tulkkau sta ymmärtääkseen, mitä hänelle sanotaan	Osa kuurosokeista henkilöistä käyttämä kommunikointimuoto.	

